

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ V PRŮBĚHU 19. PODZIMNÍHO SETKÁNÍ BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÉ SEKCE V CHKO KOKOŘÍNSKO

Bryophytes recorded during the 19th Autumn Meeting of the Bryological and Lichenological Section in the Kokořínsko region (Central Bohemia)

Jan Kučera¹, Frank Müller² & Ivana Marková³
s příspěvkem: Radka Mudrová⁴, Zdeněk Musil⁵

¹ Jihočeská Univerzita, biologická fakulta, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz; ² Technische Universität Dresden, Institut für Botanik, Mommsenstr. 13, D-01062 Dresden, Germany; ³ Správa NP České Švýcarsko, Pražská 52, 407 46 Krásná Lípa; ⁴ Muzeum Českého lesa Tachov, Třída Míru 447, 347 01 Tachov; ⁵ Správa NP Podyjí, Na Vyhlídce 5, 669 01 Znojmo

* corresponding author

Abstract: 203 bryophytes recorded and/or collected during the 19th Autumn Meeting of the Bryological and Lichenological Section in the Kokořínsko region of Central Bohemia are listed. The most interesting records (*Calypogeia suecica*, *Geocalyx graveolens*, *Helodium blandowii*, *Pohlia lescuriana*, *Pohlia lutescens*, *Rhynchostegium megapolitanum*) are discussed in detail.

Keywords: Kokořínsko Protected Landscape Area, bryoflora, bryophytes, threatened.

Letošní podzimní setkání Sekce proběhlo ve dnech 21.-24.9. se základnou na Terénní stanici CHKO Kokořínsko v Kokořínském dole, kterou nám Správa CHKO za symbolický poplatek propůjčila k našim aktivitám. Vzhledem k rozloze CHKO bylo možné prozkoumat jen velmi malou část území, proto jsme dali přednost bližším lokalitám, které slibovaly kontrastní typy vegetace (inverzní pískovcové rokle, vlhké a slatinné louky, teplomilná vegetace na bazičtějších

pískovcových podkladech, bučina). I přes o něco menší počet bryologů, než bývá na setkáních Sekce v poslední době obvyklé se nakonec podařilo zaznamenat větší počet mechorostů, než byl kdy z oblasti znám, mezi nimi i několik poměrně významných nálezů (viz seznam a komentáře k zajímavým druhům).

Území CHKO Kokořínsko nepatří k bryologicky příliš známým oblastem. Jedinou ucelenější bryofloristickou prací, která shrnuje i historii výzkumu oblasti, je diplomová práce J. Baškové (Bašková 1985). Autorka v ní uvádí, že oblast několikrát navštívil v letech 1895 – 1901 J. Velenovský, dále F. Matouschek v letech 1895 – 1896 a před rokem 1902 zde sbíral i J. Podpěra. V letech 1937 – 1941 oblast navštívil Z. Pilous. Další údaje pak pocházejí až z 80. let – práce M. Rivoly věnující se játrovkám Kokořínského dolu (Rivola 1981), a nepublikované sběry T. Herbena z let 1982 – 1984, uvedené v citované práci Baškové. Celkem autorka uvádí ve své diplomové práci z CHKO Kokořínsko 184 druhů mechorostů (49 játrovek, 135 mechů), sama přitom našla 128 druhů mechorostů (29 játrovek, 99 mechů) na 33 lokalitách. Svůj výzkum přednostně směřovala na lokality s výskytem písčitých slínovců a vápenců, vápnitých jílovců a jílovitých vápenců. Autorka sbírala na všech lokalitách, které byly navštíveny během letošního setkání kromě lokality Osinalické bučiny. Konečně v roce 1993 zde v rámci 33. floristického kurzu České botanické společnosti v Mělníku také sbírala mechorosty L. Pujmanová (Kirschnerová & Petříček 1996). Ze zajímavějších historických nálezů, které se podařilo (byť patrně ne na identické lokalitě) ověřit, stojí asi na prvním místě játrovka *Geocalyx graveolens* (viz komentáře), *Campylophyllum calcareum* nebo *Eurhynchium pulchellum*, nepodařilo se naopak nalézt např. *Harpanthus scutatus*, udávaný z okolí Kokořína či *Riccia ciliata*, udávanou od Tupadel. Nomenklatura taxonů a stupeň ohrožení jsou v textu uvedeny podle práce Kučera & Váňa (2006).

Seznam navštívených lokalit [List of visited sites]

1. Rokle Kočičina [N50°25'35"–50°26'05", E14°34'50"–14°36'10", kv. 5553c,d, 245–270 m] a Vrbodol, [N50°25'22–41", E14°35'58"–14°37'05", kv. 5553d, 250–290 m], 21.9.2006. Pískovcové inverzní rokly, v rokli Vrbodol s výchozy bází. Mechosty zaznamenané pouze v rokli Kočičina jsou označeny (K), mechorosty pouze z rokly Vrbodol (V).
2. Vlhká slatinná louka u Ráje [N50°27'51–56", E 14°36'35–45", kv. 5553b, 250 m], 22.9.2006.
3. Močidla, Apatyka a Náckova rokly [50°26'56"–50°27'18"N, 14°35'14"–14°37'00"E, kv. 5553b,d, 250–320 m] 22.9.2006. Poměrně hluboké inverzní pískovcové rokly, pouze kyselé substráty. Druhy zaznamenané pouze v roklich Apatyka nebo Náckova rokly jsou uvedeny s příslušnou poznámkou.
4. Boudecká rokly a náhorní plošina JZ „Švédského valu“ [N50°27'01–32", E14°35'49"–14°36'47", kv. 5553b, 250–380 m], 22.9.2006. Inverzní pískovcová rokly s kyselými podklady, v nejhořejší části „pod Švédským valem“ naopak teplomilnější společenstva na částečně sprašovém podkladu (označeno).
5. Kokořínský důl [N50°25'50"–50°27'20", E14°34'35"–14°35'10", kv. 5553b,d, 245–250 m], 22.9. a 23.9.2006. Zkoumána zejména epifytická společenstva na stromech u silnice, v okolí Pšovky a kolem rybníků.
6. Truskavenský důl [N50°26'04–15", E14°31'35"–14°33'06", kv. 5553c, 235–250 m], 23.9.2006. Údolí na pískovcovém podkladu, nepříliš inverzního charakteru a teplomilnější, převážně lesní společenstva PP Stráně Truskavenského dolu.
7. Zimořský důl včetně PP Želízky [N50°26'6–13", E14°30'56"–E14°31'09", kv. 5553c, 240–280 m], 23.9.2006. Otevřenější údolí s kyselým podkladem a teplomilnější lesní společenstva (bory, akátiny).
8. Šemanovický důl [N50°26'11"–50°27'20", E14°33'08–38", kv. 5553a,c, 240–270 m], 23.9.2006.
9. Komorsko [N50°23'15–34", E14°32'08–36", kv. 5653a, 230–240 m], 23.9.2006. Pískovcové skály a teplomilnější společenstva částečně až stepního charakteru na hraně skal s akumulovanou spraší.
10. Osinalické bučiny [N50°29'53"–50°30'02", E14°29'47–14°30'08", kv. 5552b, 5553a, 5453c, 5452d, 260–320 m], 24.9.2006. Zachovalejší bučina na pískovcovém podkladu.

Přehled zaznamenaných druhů [List of recorded species]

Nalezené druhy byly zaznamenávány obvykle pouze vedoucím exkurze na škrtačí seznamy za spolupráce s ostatními účastníky, pouze význačné druhy byly dokladovány.

The species were as a rule recorded into the recording cards only by the guide of the particular excursion in co-operation with the rest of the participants; only important taxa were intentionally herbarized.

Not. – zaznamenaný, nedokladovaný druh [species only noted on recording cards]; herb. – herbář autora [herbarium of the respective author]. Zkratky autorů a sběratelů, příp. mezinárodní akronym dokladového herbáře [Abbreviations of the author, with the internatl. acronym of respective herbarium where applicable]: **FM** – Frank Müller (herb. DR); **JK** – Jan Kučera (herb. CBFS), **IM** – Ivana Marková (priv. herb.), **RM** – Radka Mudrová (herb. Muzea Českého lesa Tachov), **ZM** – Zdeněk Musil (priv. herb.).

- Phaeoceros carolinianus* [LC-att]: **4** not. FM; **5** herb. IM, ZM
Anastrophyllum minutum: **1** herb. JK, not. FM (V); **3** not. JK, FM; **5** not. ZM; **6** not. JK, FM
Aneura pinguis: **2** not. JK, ZM
Bazzania trilobata var. *trilobata*: **1** not. JK, FM; **3** not. JK, FM; **6** not. JK, FM
Blasia pusilla: **3** not. FM
Calypogeia azurea: **3** herb. FM
Calypogeia integristipula: **1** not. JK; **3** not. JK; **6** not. JK
Calypogeia muelleriana: **1** not. FM (K); **3** not. FM; **6** not. FM
Calypogeia suecica [LR-nt]: **3** (Apatyka) herb. FM
Cephalozia bicuspidata: **1** not. JK, FM; **3** not. JK, FM; **5** not. ZM
Cephalozia catenulata [VU]: **3** herb. JK
Cephalozia lumulifolia: **1** herb. RM, **3** (Apatyka) herb. JK, FM
Cephaloziella divaricata: **7** not. JK
Chiloscyphus coadunatus: **1** not. JK, FM; **2** not. JK, ZM; **3** not. JK, FM; **5** not. ZM; **7** not. FM
Chiloscyphus polyanthos var. *pallescens* [LC-att]: **2** not. FM; **5** herb. IM
Chiloscyphus profundus: **1** herb. IM, not. JK, FM, ZM; **3** not. JK, FM; **6** not. JK, FM; **9** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
Conocephalum conicum: **1** herb. JK, not. FM
Diplophyllum albicans: **1** not. JK, FM; **3** not. JK, FM, ZM
Fossombronia wondraczekii: **4** not. FM
Geocalyx graveolens [EN]: **1** herb. JK, IM
Jungermannia gracillima: **3** not. FM
Jungermannia pumila [LR-nt]: **1** not. FM (V)
Lepidozia reptans: **1** not. JK, FM, ZM; **3** not. JK, FM, ZM; **6** not. JK, FM; **7** not. JK, FM
Lophozia attenuata: **3** (Náckova r.) not. JK
Lophozia bantriensis: **1** herb. JK, FM
Lophozia incisa [LC-att]: **1** herb. FM, RM, not. JK; **3** not. FM
Lophozia longiflora: **1** herb. RM
Lophozia sudetica: **3** (Apatyka) herb. IM
Lophozia ventricosa s.l.: **1** not. JK (V); **3** not. FM
Marchantia polymorpha subsp. *polymorpha*: **2** not. JK, FM, ZM; **5** herb. IM
Metzgeria furcata: **1** herb. IM, not. ZM (V); **3** not. JK; **8** not. FM; **10** not. IM
Mylia taylorii: **3** (Apatyka) not. JK, FM
Odontoschisma denudatum [LC-att]: **1** not. FM (K)
Pellia endiviifolia: **4** not. FM
Pellia epiphylla: **1** not. JK, FM; **3** not. JK, FM; **8** not. FM
Plagiochila asplenioides: **1** herb. IM, not. JK, FM; **3** not. JK, FM; **5** not. ZM
Plagiochila porelloides: **1** herb. JK, FM, not. ZM; **3** not. FM; **8** not. FM
Ptilidium ciliare: **3** not. FM
Ptilidium pulcherrimum: **1** not. JK; **3** not. FM; **10** not. IM, ZM
Radula complanata: **3** not. JK; **7** not. JK
Riccia cavernosa [VU]: **6** not. JK, FM
Riccia glauca: **6** not. JK
Riccia sorocarpa: **6** not. FM
Scapania nemorea: **1** not. JK, FM; **3** not. JK, FM, ZM
Amblystegium humile [LC-att]: **2** herb. FM, IM
Amblystegium radicale [LC-att]: **2** not. JK

- Amblystegium serpens*: **1** herb. FM, not. JK; **3** herb. IM, not. FM; **6** not. JK, FM; **7** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
- Atrichum tenellum* [LC-att]: **4** not. FM
- Atrichum undulatum* var. *undulatum*: **1** not. JK, FM, ZM; **2** not. FM; **3** not. JK, FM; **6** not. JK, FM; **9** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
- Aulacomnium androgynum*: **1** not. FM (V); **3** not. FM; **9** not. FM
- Aulacomnium palustre*: **2** not. JK, FM
- Barbula unguiculata*: **1** not. JK, FM, ZM
- Brachythecium albicans*: **6** not. JK; **8** not. FM
- Brachythecium mildeanum* [LC-att]: **2** herb. FM, not. JK
- Brachythecium oedipodium* [LC-att]: **1** not. JK, FM (V); **3** herb. IM, not. JK, FM
- Brachythecium populeum*: **9** not. FM
- Brachythecium reflexum*: **1** not. JK, ZM
- Brachythecium rivulare*: **1** not. FM (K); **2** herb. IM, not. FM
- Brachythecium rutabulum*: **1** not. JK, FM, ZM; **2** not. ZM; **3** not. JK, FM, ZM; **6** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
- Brachythecium salebrosum*: **1** not. JK, FM, ZM; **3** not. JK, FM, ZM; **6** not. JK; **7** not. JK, FM; **10** not. ZM
- Brachythecium velutinum*: **1** herb. JK, not. FM; **3** not. JK, FM; **5** not. ZM; **6** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
- Bryoerythrophyllum recurvirostrum*: **1** not. FM (K); **9** not. FM
- Bryum argenteum*: **1** not. FM (K); **6** not. FM
- Bryum caespiticium*: **3** not. FM
- Bryum capillare*: **4** not. FM; **6** herb. IM, **7** herb. IM, not. FM; **9** not. FM; **10** herb. IM
- Bryum moravicum*: **1** not. JK, FM, ZM; **3** not. JK; **7** not. JK, FM; **8** not. FM; **10** not. IM
- Bryum pseudotriquetrum*: **2** not. JK, FM, ZM
- Calliergon cordifolium*: **2** herb. IM, not. FM, ZM; **5** not. ZM
- Calliergonella cuspidata*: **1** not. FM (V); **2** herb. IM, not. JK, FM, ZM; **4** not. FM; **6** not. JK, FM
- Calliergonella lindbergii*: **4** not. FM
- Campyliadelphus chrysophyllus*: **4** (pod Švédským valem) not. FM; **9** not. FM
- Campylophyllum calcareum* [DD]: **9** herb. FM
- Campylopus flexuosus*: **1** not. FM (K); **3** not. FM; **5** not. ZM; **6** herb. JK
- Campylopus fragilis* [LC-att]: **1** herb. JK, FM, **4** herb. IM, not. FM
- Campylopus introflexus*: **6** herb. JK, **9** not. FM
- Ceratodon purpureus*: **1** not. JK, FM, ZM; **6** not. JK; **9** not. JK, FM
- Cirriphyllum piliferum*: **1** not. JK, FM, ZM; **2** not. FM; **3** not. JK; **6** not. JK, FM
- Climacium dendroides*: **2** not. JK, FM, ZM
- Dichodontium pellucidum*: **1** not. JK, FM
- Dicranella cerviculata*: **1** not. FM (K); **3** not. JK
- Dicranella heteromalla*: **1** herb. JK, not. FM; **3** not. JK, FM; **6** not. JK, FM; **9** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
- Dicranella rufescens*: **1** not. FM (V); **3** not. JK, FM
- Dicranella staphylina*: **1** not. JK
- Dicranella varia*: **4** (pod Švédským valem) herb. FM
- Dicranodontium denudatum*: **1** not. JK, FM; **3** not. JK, FM; **6** not. JK
- Dicranoweisia cirrata*: **1** not. FM (K); **5** not. IM; **7** not. FM; **9** herb. JK
- Dicranum flagellare* [LC-att]: **5** herb. IM, ZM
- Dicranum fuscescens*: **1** herb. JK, not. FM (V)
- Dicranum montanum*: **1** not. JK, FM, ZM; **3** not. JK, FM; **5** not. IM; **6** not. FM; **7** not. FM; **9** herb. JK, not. FM; **10** not. IM, ZM
- Dicranum scoparium*: **1** not. JK, FM, ZM; **3** not. JK, FM; **5** not. IM; **6** not. JK, FM; **9** not. JK, FM; **10** not. IM, ZM
- Dicranum tauricum*: **7** herb. IM, **10** not. IM
- Didymodon fallax*: **1** herb. JK, not. FM; **4** (pod Švédským valem) not. FM
- Didymodon insulanus*: **1** not. FM (K); **3** not. FM
- Didymodon rigidulus* var. *rigidulus*: **1** not. FM (K)
- Distichium capillaceum*: **1** not. FM (V)
- Drepanocladus aduncus*: **2** herb. FM, IM, ZM, not. JK
- Encalypta streptocarpa*: **9** not. FM

- Eurhynchium angustirete*: 1 not. JK, FM; 3 not. JK, FM; 5 not. ZM; 6 not. JK, FM
Eurhynchium hians: 1 not. JK, FM; 3 not. JK; 6 not. JK
Eurhynchium praelongum: 1 not. FM (K); 3 herb. JK, IM, not. FM, ZM
Eurhynchium pulchellum [DD]: 1 herb. FM
Eurhynchium schleicheri [LC-att]: 1 herb. JK
Fissidens bryoides: 1 not. FM (V)
Fissidens gracilifolius: 1 herb. FM, not. JK (V)
Fissidens pusillus [LC-att]: 1 herb. IM, not. JK, FM; 5 not. ZM
Fissidens taxifolius: 4 (pod Švédským valem) not. FM; 7 not. FM; 9 not. FM; 10 not. IM, ZM
Funaria hygrometrica: 3 not. JK
Grimmia trichophylla [LR-nt]: 9 herb. JK
Gymnostomum aeruginosum: 1 herb. JK, FM
Gyroweisia tenuis [DD]: 1 herb. FM
Hedwigia ciliata: 6 not. JK
Helodium blandowii [EN]: 2 herb. JK, IM, RM, ZM, not. FM
Herzogiella seligeri: 1 not. JK, FM; 3 not. FM; 10 not. IM
Heterocladium heteropterum: 1 not. FM (V); 3 not. FM
Homomallium incurvatum: 9 not. FM
Hylocomium splendens: 1 not. JK, FM; 3 not. FM
Hypnum andoi: 1 not. JK; 6 herb. JK, IM
Hypnum cupressiforme var. *cupressiforme*: 1 not. JK, FM, ZM; 3 not. JK, FM; 5 not. IM; 6 not. JK, FM; 9 not. JK, FM; 10 herb. IM, not. ZM
Hypnum cupressiforme var. *filiforme*: 5 not. IM
Hypnum jutlandicum: 1 not. JK, FM; 3 not. JK, FM; 5 not. ZM; 6 not. JK, FM
Hypnum pratense [LR-nt]: 2 herb. ZM, not. JK, FM
Isoetecium alopecuroides: 1 not. JK; 8 not. FM
Leptobryum pyriforme: 2 not. FM
Leptodictyum riparium: 3 not. JK
Leskea polycarpa: 7 herb. JK
Leucobryum albidum: 1 not. FM (K); 3 not. JK, FM, ZM; 6 not. JK, FM; 10 not. IM, ZM
Leucobryum glaucum: 3 not. FM
Microbryum curvicolle [VU]: 4 (pod Švédským valem) herb. FM
Mnium hornum: 1 not. JK, FM, ZM; 3 not. JK, FM; 6 not. JK, FM; 8 not. FM; 10 not. IM
Mnium marginatum: 1 not. FM (K)
Mnium spinulosum: 1 herb. IM, not. JK (V)
Mnium stellare: 1 not. FM (K); 3 not. FM
Orthodontium lineare: 1 not. JK, FM; 5 not. ZM
Orthothecium intricatum: 1 herb. FM
Orthotrichum affine: 1 herb. FM, IM, not. JK, ZM; 5 herb. IM, 6 herb. JK, IM, not. FM; 7 herb. JK, not. FM
Orthotrichum anomalum: 1 herb. IM, not. FM (K)
Orthotrichum diaphanum: 1 not. FM, ZM (K); 5 herb. IM, 6 herb. JK, IM, 7 herb. JK, IM
Orthotrichum lyellii [LC-att]: 1 herb. IM, 5 herb. IM, not. ZM
Orthotrichum obtusifolium: 1 herb. RM
Orthotrichum pumilum: 1 herb. IM, not. FM, ZM (K); 5 herb. IM, 6 herb. JK, IM, 7 herb. JK, IM, not. FM
Orthotrichum speciosum: 1 herb. IM, 5 herb. IM, 6 herb. IM
Orthotrichum stramineum: 1 herb. FM, not. RM (K); 6 herb. IM
Plagiomnium affine: 1 not. JK, FM, ZM; 3 not. JK; 6 not. JK, FM; 9 not. JK, FM
Plagiomnium cuspidatum: 1 not. FM (K); 7 not. FM
Plagiomnium elatum [LC-att]: 2 herb. RM, not. JK, FM, ZM
Plagiomnium ellipticum [LC-att]: 2 herb. FM, IM, RM, not. JK, ZM
Plagiomnium undulatum: 1 not. JK, FM, ZM; 2 not. FM; 3 not. FM; 5 not. ZM; 6 not. JK, FM; 9 not. JK, FM
Plagiothecium cavifolium: 1 not. FM (K); 7 not. FM; 9 not. FM
Plagiothecium curvifolium: 1 not. FM, ZM (K); 3 not. JK, FM, ZM; 6 not. JK; 10 not. IM
Plagiothecium denticulatum var. *denticulatum*: 1 not. JK, FM; 2 not. FM; 3 not. JK

- Plagiothecium laetum*: 1 not. FM, ZM (K); 3 herb. IM, not. JK, FM; 6 not. JK, FM; 8 not. FM; 10 not. ZM
Plagiothecium nemorale: 3 not. JK; 6 not. JK
Plagiothecium succulentum: 1 herb. FM, not. JK; 3 not. FM; 5 herb. IM, 6 not. FM; 8 not. FM
Plagiothecium undulatum: 1 not. JK, FM (V); 3 not. JK, FM, ZM
Platygyrium repens: 1 not. FM, ZM (K); 5 not. IM; 6 not. JK, FM
Platyhypnidium riparioides: 1 not. FM (K)
Pleurozium schreberi: 1 not. JK, FM; 3 not. JK, FM; 6 not. JK, FM
Pohlia annotina: 4 herb. FM
Pohlia cruda: 1 not. FM (K)
Pohlia lescuriana [DD]: 8 herb. FM
Pohlia lutescens [DD-va]: 3 not. FM
Pohlia nutans subsp. *nutans*: 1 not. JK, FM, ZM; 2 not. FM; 3 herb. IM, not. JK, FM; 6 herb. JK, 7 not. FM; 9 not. JK; 10 not. IM
Pohlia wahlenbergii: 1 herb. IM, not. JK, FM, ZM; 3 not. JK, FM; 6 not. JK
Polytrichastrum alpinum: 3 (Apatyka) herb. JK, RM, not. FM
Polytrichastrum formosum: 1 not. JK, FM, ZM; 2 herb. IM, not. ZM; 3 not. JK, FM; 6 not. JK, FM; 9 not. JK, FM; 10 not. IM
Polytrichum commune: 3 not. FM
Polytrichum juniperinum: 1 not. FM (K); 3 not. FM
Polytrichum piliferum: 4 (pod Švédským valem) not. FM; 6 herb. JK, 7 not. FM; 9 not. JK, FM
Pseudotaxiphyllum elegans: 1 not. JK; 3 herb. IM, ZM, not. JK, FM; 8 not. FM
Ptilium crista-castrensis: 3 not. FM
Pylaisia polyantha: 1 not. RM (K); 5 not. IM; 7 not. FM
Racomitrium heterostichum: 7 not. FM
Rhabdoweisia fugax: 1 herb. IM, 3 herb. IM, not. JK, FM, ZM
Rhizomnium punctatum: 1 not. JK, FM, ZM; 3 not. FM, ZM; 7 not. FM; 10 not. IM
Rhodobryum roseum: 1 not. ZM
Rhynchostegium megapolitanum [VU]: 4 herb. FM
Rhynchostegium murale: 1 not. FM (K); 9 not. FM
Rhytidiadelphus loreus: 3 (Apatyka) not. FM
Rhytidiadelphus squarrosus: 1 herb. IM, not. JK, FM; 2 not. JK, FM, ZM; 3 not. FM; 5 not. ZM; 8 not. FM
Rhytidium rugosum: 9 not. FM
Sanionia uncinata: 1 not. FM (V); 3 not. FM; 5 not. ZM
Schistostega pennata: 1 not. RM (K)
Scleropodium purum: 1 not. JK, FM; 7 not. FM; 9 not. FM
Sphagnum capillifolium: 3 not. JK
Sphagnum fallax: 1 not. JK, FM (V); 3 not. JK, FM; 5 not. ZM
Sphagnum fimbriatum: 1 not. FM (V); 3 not. FM
Sphagnum flexuosum: 3 not. JK
Sphagnum girgensohnii: 1 not. JK (V); 3 not. JK, FM, ZM
Sphagnum palustre: 1 not. FM (V); 3 not. FM
Sphagnum quinquefarium: 3 herb. FM
Sphagnum squarrosus: 4 not. FM
Syntrichia virescens: 1 not. FM (K)
Taxiphyllum wissgrillii: 3 herb. FM
Tetraphis pellucida: 1 not. JK, FM, ZM; 3 not. JK, FM; 6 not. JK, FM; 9 not. JK, FM; 10 not. IM, ZM
Thamnobryum alopecurum: 1 not. FM (K)
Thuidium abietinum var. *abietinum*: 9 not. FM
Thuidium tamariscinum: 1 not. JK, FM; 3 herb. IM, not. JK, FM
Tortula muralis var. *muralis*: 1 not. JK, FM, IM; 3 not. FM
Trichodon cylindricus: 1 not. JK
Ulota bruchii: 1 not. FM (K)
Ulota crispa: 5 herb. IM, 7 herb. IM, not. JK
Weissia brachycarpa: 6 herb. JK
Weissia controversa var. *controversa*: 4 not. FM; 7 not. FM

Komentáře k nejvýznamnějším nálezům

Calypogeia suecica LR-nt

- CHKO Kokořínsko, Vojtěchov: rokle Apatyka (boční rokle ústící do rokle Močidla 1,1 km VJV rozcestí pod „Pokličkami“), asi 150 m nad ústím [S-42: M33 E3471.78, N5591.13, kv. 5553b], ca. 290 m, 22.9.2006 leg. F. Müller (DR).

Z Kokořínska dosud neudávaný druh, který u nás častěji roste jen v některých horských oblastech (Šumava, Beskydy), v ostatních horských oblastech je vzácnější a mimo ně byly zaznamenány jen ojedinělé výskyty (Žďárské vrchy, Hostýnské vrchy, Vsetínská hornatina; srov. Duda 1987)

Geocalyx graveolens EN

- CHKO Kokořínsko, Kokořínský Důl: rokle Kočičina, v malé postranní rokli asi 300 m nad ústím rokle Vrbodol [M33 3471.75, N5589.02, kv. 5553d], 270 m, na stinné kolmé ploše pískovcového balvanu ve smrkovém lese, 21.9.2006 leg. J. Kučera (12621, CBFS) a I. Marková (priv. herb.).

Na Kokořínsku byl druh již sbírán, avšak před více než 100 lety Velenovským, a to na dvou místech v údolí Liběchovky a u Kokořína (u Liběchova a Tupadel, srov. Váňa 1977).

Helodium blandowii EN

- Ráj: slatinná louka nad rybníkem Stříbrník 300 m ZSZ křižovatky silnic v Ráji [M33 E3472.47, N5592.70], 250 m, 28.6.2006 leg. E. Holá, herb. CBFS, 22.9.2006 leg. J. Kučera (12628, CBFS), I. Marková (priv. herb.), R. Mudrová (herb. Muz. Č. lesa Tachov). Několik trsů o pokryvnosti několika dm² v rozmezí asi 50 m.

Z oblasti patrně dosud neudávaný druh, nejbližší historické lokality leží na Českolipsku u Jestřebí; recentně je znám pouze z jižních Čech, Českomoravské vysočiny a od Vidnavy.

Pohlia lescuriana DD

- CHKO Kokořínsko, Březinka, Šemanovický důl: na cestě v údolí, 23.9.2006 leg. F. Müller (DR).

Na našem území patrně značně přehlížený druh, recentně známý pouze z několika míst jižních Čech (srov. též rubriku Zajímavé bryofloristické nálezy v tomto čísle).

Pohlia lutescens DD-va → DD

- CHKO Kokořínsko, Vojtěchov: rokle Močidla, před vyústěním postranní rokly Apatyka (ve směru od „Pokliček“), na zemi na okraji lesní cesty, 22.9.2006 not. F. Müller.

Druh má u nás podle dosud známých informací jedinou historickou lokalitu (Libčice n. Vlt., 1933 leg. R. Vaněk, srov. Váňa 1988) a od té doby nebyl na našem území zaznamenán. Přesto však jde velmi pravděpodobně o přehlížený druh, v některých sousedních zemích (Rakousko, Německo) je díky cílenému průzkumu zaznamenáván pravidelně na podobných stanovištích jako předchozí.

Rhynchostegium megapolitanum VU

- CHKO Kokořínsko, Vojtěchov: Boudecká rokly, nejhořejší část pod rozcestím na „Rovině“ u Švédského valu [M33 (přibl.) E3472.8, N5591.3–4], ca. 370–380 m, na částečně spráši ovlivněných okrajích lesní cesty, 22.9.2006 leg. F. Müller (DR).

Druh, který byl recentně několikrát v teplejších oblastech státu zaznamenán (Křivoklátsko, České středohoří, Pavlovské vrchy, srov. též rubriku Zajímavé bryofloristické nálezy v tomto čísle), patrně byl také do značné míry přehlížen nebo zaměňován.

Poděkování

Autoři děkují Správě CHKO Kokořínsko, zejména Hance Urbanové, za poskytnutí ubytování v Terénní stanici CHKO, cenné informace i osobní doprovod na několika lokalitách.

Summary

The Autumn Meeting of the Bryological and Lichenological Section took place in the sandstone region Kokořínsko (Protected Landscape Area) of Central Bohemia north of Mělník. The region is

rather poorly known bryologically, the only systematic floristic work being a master thesis of Bašková (1985).

The first half-day excursion to the sandstone gorges of 'Kočičina' and 'Vrbodol' between Kokořínský Důl and Kanina proved to be the richest one – among the 127 recorded taxa was a.o. the endangered liverwort *Geocalyx graveolens*. The next day started at a rich fen near Ráj, where we confirmed *Helodium blandowii*, recently discovered at the site as a new to the region. The deep inversion gorge 'Močidla' was floristically somewhat poorer (97 taxa) than those of the previous day, the most interesting records being the montane taxa *Calypogeia suecica*, *Cephalozia catenulata*, *Ptilium crista-castrensis* among others, plus the registration of *Pohlia lutescens*, an obviously overlooked species that has not been recorded in the country since 1930s. Several thermophilous taxa, including *Rhynchostegium megapolitanum* and *Microbryum curvicolle*, were recorded on loess-covered forest road edges in the plateau above 'Náckova' and 'Boudecká rokle' gorges. The next two days in the southernmost part of the Kokořínsko region and in the protected beech forest near Osinalice did not yield any more notable records except for the little known and overlooked *Pohlia lescuriana* in the Šemanovický důl gorge.

Literatura

- Bašková J. (1985): Mechorosty Kokořínska. – Ms., 123 pp. [Mgr. thesis, Univerzita Karlova Praha]
- Duda J. (1987): *Calypogeia suecica* (H. Arnell et Perss.) K. Müll. – In: Duda J. & Váňa J., Rozšíření játrovek v Československu – II, Časopis Slezského Muzea, Sér. A, 36: 109–123, p. 111–116.
- Kirschnerová L. & Petříček V. (eds.) (1996): Příroda Kokořínska a Mělnicka. – Příroda 5: 1–270.
- Kučera J. & Váňa J. (2006) '2005': Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). – Příroda 23: 1–104.
- Rivola M. (1981): Játrovky Kokořínského dolu. – Zpravodaj Československé Botanické Společnosti 16: 144–146.
- Váňa J. (1977): *Geocalyx graveolens* (Schrad.) Nees. – In: Duda J. & Váňa J., Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei – XXI, Časopis Slezského Muzea, Sér. A, 26: 35–54, p. 35–38.
- Váňa J. (1998): Bryophytes of the Czech Republic – an annotated check-list of species (2). – Novitates Botanicae Universitatis Carolinae 12: 7–33.